

Edini slovenski dnevnik v Zjednjeneh državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 293. — ŠTEV. 293.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 15, 1911. — PETEK, 15. GRUDNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XII.

Poročilo o postopanju proti trustom.

Dinamitardi prosijo za pregled kazni.

Zvezni glavni pravnik Wickersham je predložil kongresu to zadevno letno poročilo.

TOŽBE.

ZLOČINCI ZNANI.

Vlada je dobila nazaj \$2,120,000, za katero sveto je bila ogoljufana pri carini.

Washington, D. C., 14. dec. — Zvezni glavni pravniki je danes predložil kongresu svoje letno poročilo. Z ozirom na priporočilo v predsednikovi poslanici, naj se vstanovi poseben urad za nadzorovanje pod zveznim inkorporacijskim zakonom vpisanih korporacij, predlagajo zvezni glavni pravnik, naj se prepusti ta pravica uradu za korporacije, tudi če bi ne sledila zvezna inkorporacijska postava. Ta odsek departmента za trgovino in dol naj bi bil po Wickershamovem priporočilu v tesnejši stiki z justičnim departmantom, in bi služil za glavno operativne administrativne oblasti.

Pri izvedbi Shermanovega protitrustnega zakona so imeli justični department in sosediča več opravka z gospodarskimi kakor uradnikov American Federation of Labor v kako zvez z dinamitnimi napadi, toda justični departmament je prepričan, da so glavni uradniki moralčno sokrivi, ker so vedeli za organizovane dinamitne napade.

James Eunery, pravni zastupnik narodne zveze tovarnarjev, je našnali glavnemu pravniku Wickershamu, da so imeli napadalek nek stroj za požiganje, ki učinkuje še hujše, kakor bombe, in imajo te prednost, da ne ostane za njenim nikaka sled. Ta stroj ima, kakor bombe urno kolesje. Ob določenem času izteče iz stroja neka tekočina, ki začne vse predmete, s katerimi pride v dotik. Tak stroj so našli v nekem kovačnu na kolodvoru za prtljago v San Franciscu, Cal. Stroj je bil last ali Kaplana ali Smitha. James McNamea je baje ukazal Ortie McManaglu, naj se poslužuje takih strojov.

Z ozirom na delovanje justičnega departmента pod protitrustno postavo se glasi poročilo, da je bilo začetkom pretečenega poslovnega leta sedemnajst civilnih procesov proti trustom, to število se je na tekmo leta povisalo na nadaljnih šest, enajst ter triindvajset.

Vlada bodo postopala še proti naslednjim trustom: proti trustu za smodnik, proti "ponočnim jedecem", proti United States Steel Corporation, proti cornerju za bombaž, proti monopolu na vlačilne parnice, proti trustu za meso, proti Southern Pacific, proti kombinaciji za malki premog in mnogim drugim.

Poročilo oumenja tudi, da je dobita vlada nazaj \$2,120,000, za katere je bila oškodovana pri carini.

Sprejem kardinala.

Kardinala Farleya bodo pri njenem povrtniku v našem mestu sprejeli zelo slovesno. Sprejem se udeležijo tudi protestanti. Kardinal pride dne 15. januarja z Lloydovim parnikom "Berlin" sem.

Velik požar.

Naprave na Jersey Adamant Manufacturing družbe v East Newarku, N. J., so včeraj zjutraj po-gorele. Ognjegaseci so se trudili dve uri, predno so mogli pogasiti, da bode čuvala zlato in srebro na parniku v vrednosti \$1,500,000.

Naročite

sedaj, dokler ne pojde zaloga,

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1912.

Vsebuje mnogo poučnih, zabavnih in zgodovinskih spisov veliko šale, svetovno kroniko za leto 1911. Nad 140 strani! Okoli 60 slik! Stane s poštnino vred

SAMO 30 CENTOV!

Naročila naslovite

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

ali pa:

New York, N. Y.

Cleveland, O.

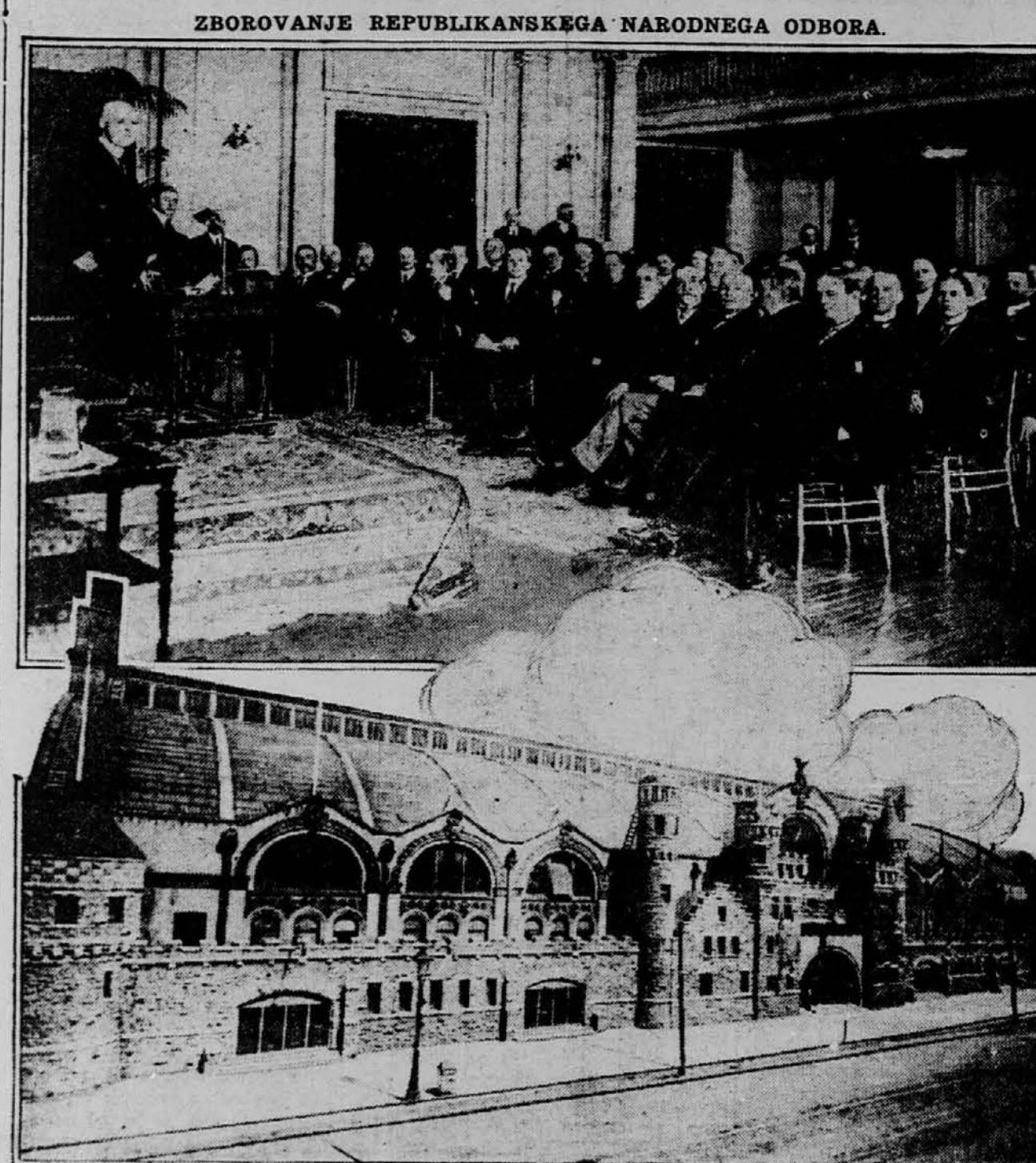

Photo of committee by American Press Association.

Kakor smo že poročali, je sklenil republikanski narodni odbor pri zborovanju v Washingtonu, D. C., da se vrsti dne 18. junija 1912 v Chicagu, Ill., konvencija republikanske stranke. Nasa namnika kaže zborovalce v Washingtonu, spodaj pa palačo, v kateri se bode vršila konvencija.

130 nesnažnih pekarn zaprtih.

Zdravstveni urad postopa zelo energično proti nedopustnim razmeram v pekarnah.

SVARILO BREZ USPEHA.

Za nečuvence razmere v pekarnah zadene krivda delavski urad, kateremu so podrejene.

POTNIKI PARNIKA

"DEHLI" REŠENI.

Parnik je po mnenju izkušenih ljudi nedvomno izgubljen.

Gibraltar, 14. dec. — Najnovije poročila z rta Sparten javljajo, da je postal položaj za ponosrečen parnik "Delhi" tako nevaren, da ga je morato tudi moštvo ostaviti. Pet potnikov se učakuje, da se ukriva; vsi drugi so bili rešeni in jezdijo proti Tangerju, Maroku. Parnik je po mnenju ljudi, ki ga skušajo splovit, nedvomno izguben, in tudi naloženega tovora menda ne bude mogoče rešiti. Kapitan parnika "Delhi" je brzavno naprosil močno stražo, da bode čuvala zlato in srebro na parniku v vrednosti \$1,500,000.

Boj z roparji

na Filipinih.

Amerikanska četa poizvedovalcev se je sporijela z Moro-roparji na filipinskih otokih.

42 BANDITOV PADLO.

Roparji so prej napadali Amerikance in jih mnogo usmrtili ter izropali.

PRVI PREDSEDNIK.

Revolucionarji se pripravljajo za napad na glavno mesto Kitajske, Peking.

IZ DALJNEGA IZTOKA.

Wu Ting-fang in drugi zastopniki revolucionarjev v Rang Shao Yi za proglašitev republike.

Kitajska republika.

London, Anglija, 15. dec. — Britojavke iz Shanghai mnogim tukajšnjim listom javljajo, da so revolucionarji pri nameravani konferenci z Wu Ting-fangom in drugimi zastopniki upornikov v Taung Shao Yi prehiteli vlado in sklepajo, da je izvršil strašni čin blaznik.

VOJNA.

Soprog Mrs. Morner je umrl pred petimi leti in je zapustil svoje rodbini farmo in precej premoženja v gotovini.

ITALIJANSKO-TURŠKA VOJNA.

Italijanske čete so zasedle oazo Tadšura brez boja.

Tripolis, 14. dec. — Italijanske čete so zasedle včeraj oazo Tadšura, v kateri je osem majhnih vasi. Oaza se nahaja na obrežju, osem milij daleč od mesta Tripolisa. — Turške čete in Arabci so se umaknili pred Italijani, prebivale vasi se pa tudi niso niso branili. Najbrže se bodo pridružili Turki glavni četi v sredini dežele. Italijanski poveljnik je ukrenil vse potrebno za preprečiti napad.

Smrt nastopila vsled smeja.

Mrs. Anie Sperbar se je v stanovanju svoje priateljice Mary Phillips, štev. 346, izt. 20. ulice v New Yorku, N. Y., tekom pogo-vora o skupini mladinskih letih začela tako smejeti, da ji je pošla sapa, vsled česar je umrla.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

OCEANIA

odpluje dne 27. decembra 1911.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trsta in Reke \$35.00
Ljubljane 35.60
Zagreba 36.20

Vozilne liste je dobiti pri Fr. Sakser, 82 Cortland Street, New York.

Strašna smrt.

Pri mesenju testa je prijet stroj pekovskega pomočnika, ki je bil znan samo pod imenom George, in ga tako raznesnil, da je pri priči nastopila smrt. Nesreča se je prijetila v pekarni E. Miraglija v New Yorku.

Supreme sodišče v Brooklynu.

N. Y., je prisodilo včeraj Mrs. Ani Best Morton \$20,000 za smrtenega moža, ki je ponesrečil pri gradnji neke nove hiše. Odškodnino mora plačati Smith Hoising Co. in Milliken Brothers.

Visoka odškodnina za vdovo.

V George Weissovem hlevu ob vznožju 106. ulice v New Yorku so našli včeraj zjutraj nekoga umorjenega moža. Umorjene je Italjan, in najbrže ga je usmrtil njegov rojak. Iz hleva ni bilo nista.

Tako je prav.

Republika Portugal namerava prodati vse dragocenosti iz kraljevih gradov in zakladnic, da se reši iz denarnih stisk.

Velika množina opija zaplenjena.

Včeraj zjutraj je bil aretovan Kitajec Wah Muh Hay v New Yorku, N. Y., ki je hotel utihovati za \$3000 opija v Philadelphia. Sodišče ga je postavilo pod \$2500 varščine.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Ukazana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 521 Center St. Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
 Posloški tajnik: MILEV MRAVINEC, Omaha Neb., 1234 So. 15th St.
 Blagajna: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 265.
 Založnik: FRANK MEDOŠI, So., Chicago, Ill., 9425 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 588.
 MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 138.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
 MARIAN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nesreča v Gruberjevem preko-pu. Dne 28. nov. dopoldne je v Gruberjevem prekopu v Ljubljani padel s tira zadnji voz naložen z gramozom. Na vozu je stal 16-letni delavec Edvard Veretik ter skočil v stran. Med tem se je pa že drugi voz preobrnil in zadel Veretika. Odigralo mu je levo nogo nad kolenom in prebilo črepino. Ponesrečenec je bil z rešilnim vozom odpeljan, a je med potjo v bolnišnico umrl.

Navihaneč. Pred kratkim se je pojavit v neki gostilni na Martonovi cesti v Ljubljani nek 35letni človek, ki je začel gostilničarki pripovedovati, da ima bogato nevesto, s katero se v kratkom poroči in hoče tudi ženitovanje v tej gostilni praznovati. Ko je zapil in zajedel za 2 K 4 v, je od gostilničarke izvabil še 6 K pretvezo, da ima na kolodvoru resiti nekaj nevestinih reči. Zastavil je skatulico, na kateri je rekel, da je v nji za 50 K kave. Ker ženina ni bila nazaj, je gostilničarka odprla skatulico, na kateri je bila nekaj stare oblike in se obenem prepričala, da je padla v roke goljufu.

Prijet tat koles. Mesece oktobra je bilo nekemu zidarskemu pomočniku na Sv. Petra cesti v Ljubljani ukraden 250 K vredno kolo. Tat je potem nekemu go-stilničarju v Senožeti pri Dolskem prodal kolo za 44 K. Orožništvo je tata izsledilo v osebi 22letnega Štefana Bizjaka iz Krškega, kateri je imel presedeti že prej deset-mesečno kazeno, a je takrat pobegnil. Zasledujejo ga tudi hrvaške oblasti že od leta 1908, ker je tudi tam pobegnil iz zapora.

Zloben požigalec. Jože Jančar, 38 let star, posestnika sin iz Zahriba v litijskem kraju, je med domaćimi znan kot maščevalen in zloben človek. Neko nedeljo meseca junija se je Jančar začel v Brdajsovih gostilni na Savi prepirati. Gostilničar Leopold Brdajs ga je zaradi tega posvaril, nakar se je Jančar iz gostilne odstranil z grožnjo, da mu bodo nočoj posvetili. Umevno je, da se je gostilničar te grožnje ustrasil, zlasti ker mu je bilo znano, da je že lansko leto v Hrastju in Potoku zapalil Franecu Skrabjanu in Jakobu Oeepku nekaj slame ter slučajno ni nastal takrat večji požar. Ker se takrat Jančarju ni moglo udodelski namen dokazati, je bil zaradi prestopka zoper varnost tuje lastnine pri litijskem sodišču kaznovan. Brdajs je stopil za obdolženem in ko je prišel do srojega poda, je videl, da je Jančar izylekel iz zepa svojega telovnika vžigalice, ko je pa zapalil Brdajs, je pa zbežal. Dne 13. avgusta t. l. se je Jančar prišel pa kregati k sosedu Blažu Ozini v Cirkužev zavoljo nekega skupnega vrelea. Ozinovi so ga skušali spraviti iz hiše, ker pa na razno pomirjevalno prigovaranje le ni hotel iti, so ga postavili pod kap. Gospodinja Marija Ozini, kateri je bila obdolženega zlobnost znana, je šla za njim, boječ se, da bi pri hiši kažapravil. Ko je prišla do hleva, je videla Jančarja pri domaći zalogi z gorečo žvepljenko v roki. V tem je pa že začel njen mož vptiti, ki je sel tudi za njim, da gorita borovev konecem plota, ki obdaja domovje. Posrečilo se je posestniku Blažu Ozini in njegovemu sinu borovev pogasiti, predno je ogenj segel na plot, pa tudi v zalogi so bile suhe veje že osmedene. Nevarnost za Ozinovo domovje je bila tem večja, ker je

krat ušel od doma in se klatil po mestu in okolici. Če mu je zmanjkal živeža, je kradel pri braňevkah in po prodajalnah. Če mu tam ni bila sreča mila, je čakal fant na nekem skritem oglu in napadal mlajše dečke, jih pretepel in jim pobral denar, ki ga je dobil eventualno pri njih. Dečka, ki je tako zgodaj pokazal svojo roparsko naravo, bodo oddali v prisilno delavnico.

Mrtvega so našli v nekem jariku v bližini Ringersdorfa tesarja Mihaela Magušarja. Če je Magušar ponosel, ali že je bil ubit, še niso dognali.

Zveza Möllbrücke s tursko železnicijo. Möllbrücke in sosedne občine delajo na to, da bi se napravila železniška zveza med postajo južne železnice v Möllbrücke in postajo turske železnice v Holmen. Zveza bi bila za vse občine tako ugodna, ker morajo pošljati okoličani sedaj vse blago po velikem ovinku čez Spital. Občine so dovolile za zgradbo železnic precešnjice svote.

PRIMORSKO.

Umor na cesti. Na cesti del Veltra v Trstu je napadel neznan napadalec delavca Antona Geržetja. Skočil je nadenj od zadaj in ga zabolil z nožem v vrat. Geržet je prepeljal težko ranjenega v bližino bolnišnico, kjer je čez pol ure umrl. O napadalecu nima pošiljke še nobene sledi.

Pomorska nesreča pri Rovinju. Potopljeni parniček "Romagna" je bil zavarovan za 40,000. I. I. Glavni tovor na parniku, riž, je bil last trgovca z žitom Mionija iz Rovinje. Na parniku "Romagna" se je peljal v Trst tudi inenjetljiv tvrdke Mioni, ki je tudi utonil. Riž je imel Mioni zavarovan. Pri sebi pa je imel Mioni poleg tega, kakor izvemo iz zanesljivega vrha, okoli 50,000. I. denarja, ki je potopil z nesrečnim lastnikom. Resilna akejica ni dosedaj dosegla še nobenih uspehov, razum da je, kakor že omenjeno, spravila iz nim postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

ŠTAJERSKO.

Nesreča s puško. Pri Rajhenburgu je neprevidno ravnal s puško Karel Radej. Puška se je sprošila in je strel zadel Karola tako nesrečno v trebuš, da so ga morali prepeljati težko ranjenega v krško bolničo.

Pilštanjsko-kozjansko graščino je kupil za 700,000 K Rudolf Orosz iz Ljubljane.

Slinovka pri govejji živini se na srednjem Štajerskem širi vedno bolj.

Pod tovorni vlak je prišel dne 26. novembra na postaju Vuzenica na koroški železnični sredstvenik Franc Schautzer. Vlak ga je posvojil in usmrtil. Nesrečenec zapušča vlogo v stiri nepreskrbljene stroke.

Nesreča. Te dni je hotel zidar Matija Zupanc popraviti v Gaberju pri Celju streho hiše gostilničarja Čečeka. Streha pa je bila mokra in polzka. Vsled tega je Zupanc spodeljel in je padel v globočino. Med padačem se je vjel za neko kostanjevo vejo. Ista se je odtrgalna in Zupanc je z njo vred padel v globočino. Pri tem je zadobil take poškodbe, da je par nato nato v celjski bolnišnici umrl.

Tativna draguljev v cerkvi u-smiljenih bratov v Gradcu. Dunajska policija je zadnje dni aretovala večje število vlomilcev, med ujimi tudi tatu, ki je 31. januarja 1906 vlomil v grad Schwarzen pri Steinfeldu, posesti umrlega parmskega vojvoda Roberta, očeta nadvojvodinje Čete. Ukradenih je bilo takrat 22 tisoč 500 kron in so bila doslej vso poizvedovanja za taton brez uspeha. Sedaj so ga izsledili v osebi pekovskega pomočnika Fr. Scholza, ki si je medtem v Hellersdorfu napravil lastno pekarino. Prijeli so tudi zlatarja Hermanna Stangla v Ottakringu, ki je razpečaval ukradene stvari. V njegovih hišah so našli tudi dve zlati kroni, ki ste bili ukradeni 20. februarja 1906 v kapeli usmiljenih bratov v Gradcu. Kroni je izdelal leta 1888, ko so leta 1651 sezidano lorenško kapelo popolnoma renovirali, zlatar Stuttmann iz najfinješega zlata ter ju okrasil z dragulji in biseri, darovani mi od pobožnih žena. Vredni sta 10,000. I. krov. Dognalo se je, da je tudi s to tativno v zvezni omenjeni Scholz.

KOROŠKO.

Mlad ropar. V Beljaku je aretiral policej komaj 10letnega sina žagarja Ivana Petriča iz beljaške okolice. Fant je že več-

letnega dečka. Zdravniki so konstatirali, da je ta deček živel še najmanj 20 ur na vodi, in je utonil še, ko je vsled lakote in že tako ostabil, da ni mogel več glavno pokoneči držati. Deček je imel namreč na sebi rešilni pas. Morje na mestu nesrečne ni tako globoko, kakor so poročali nekateri lisi, vendar pa presega globičina voda omo mejo, do katere se lahko spuste v globičino potapljači.

Igralna banka v Opatiji. Kakor smo že svoječasno poročali, se je v Opatiji ustanovila, kakor se zdi, z dovoljenjem oblasti igralna banka po vzoru one v Monaku. O tej stvari piše te dan tudi "Rječki Novi List", ki priobčuje tole značilno razkritje: "Na žalost so pri tem podjetju tudi udeleženi Hrvati, da, celo hrvaški poslanci iz Istre, ki so si zlasti privabil velikih zaslug za pospeševanje interesov igralnice, kar vzbuzja med istrškimi hrvaškimi rodoljubi veliko ogorčenje." V interesu dobre stvari bi bilo, da se brez pardona spravijo v javnost imena onih istrških poslancev, ki delujejo na korist igralne banke. Očitajmo na naslov istrških poslancev samih: je, da se pride na dan z imenom faktičnega kriveca, da ne bo ona obdolžljiva na vseh poslancev.

POZOR, ROJAKINJE!

Samec, 45 let star, se želim ozemiti s starejšim dekletonom ali vdovom, staro 40—45 let. Imam svojo hišico in sem vslužben že več let kot foreman na stalnem delu. Po-nudite naj se pošljajo na:

A. O.

G. D. Post Sta. A, Pueblo, Colo.

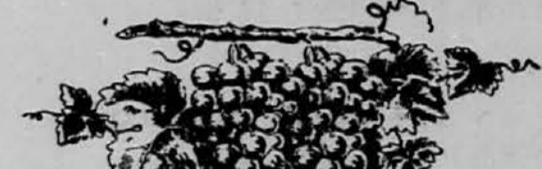
SLOVENCI, BOŽIČ JE TUKAJ!

Kje boste kupili žganje za Božič? Kje drugaj, kakor pri STARČEVICU, kateri ima importirano slivovko, tropinjevec in brinjevec ter vse ostale domače pijače. Dovolj povedano!

HOTEL STARČEVIC,
5175 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(5-15-12)

Prva slovenska družba pod imenom
"The Ohio Brandy Distilling Co."

6102-6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

se priporoča vsem Slovencem in bratom Hrvatom po širni Ameriki za obila naročila. V zalogi imamo pristni brinjevec, tropinjevec, slivovko, raznih vrst Whiskeyja in domača vina po zmerni ceni.

Kupujte od domačih ljudi, kjer boste najboljše postreženi, in ne dajte se podkupiti od tujih Vam neznanih agentov. Pišite po cene. Postrežba točna za vsa naročila.

"SVOJI K SVOJIM!"

Telefoniraj
svojo
srečo.

"Prav lepa hvala,
tako so krásne."

"To je knjiga, ki jo rabim."

"To je tako lepo od tebe."

"Ko si bil mali dečko,
izgledal si prav kakor on."

Kje je moj brat JOS. BAUČAR?
Domu je iz Sela, p. Črniče, Primorsko. Pred 6. meseci je bil v Milwaukee, Wis., kamor sem mu pisal več pisem, na katere pa nisem dobil odgovora. Za njegov naslov bi rad zvedel: Felix Baučar, 722 E. 160th St., Cleveland, O. (13-15-12)

Iščem svojega brata MARTINA JUNC. Za njegov naslov bi rad zvedel, zato prosim onega, ki ve, da mi ga naznami. Anthony June, 16002 Saranac Rd., Collinwood Sta., Cleveland, O. (13-15-12)

Za vsebino tujih oglašev je odgovorno ne upravljenje, ne ureditvenje.

New York Telephone
Company.

"Stari prijatelj, te smodke so izvrstne."

Fred Kalinova
veletrgovina vina in žganja.

V zalogi ima: Pravo kranjska in hrvatsko Slivovko Tropinjevec, Brinjevec, Pešinkovec in Vlahov; ravnotako ima veliko zalog domača in importiranega vina.

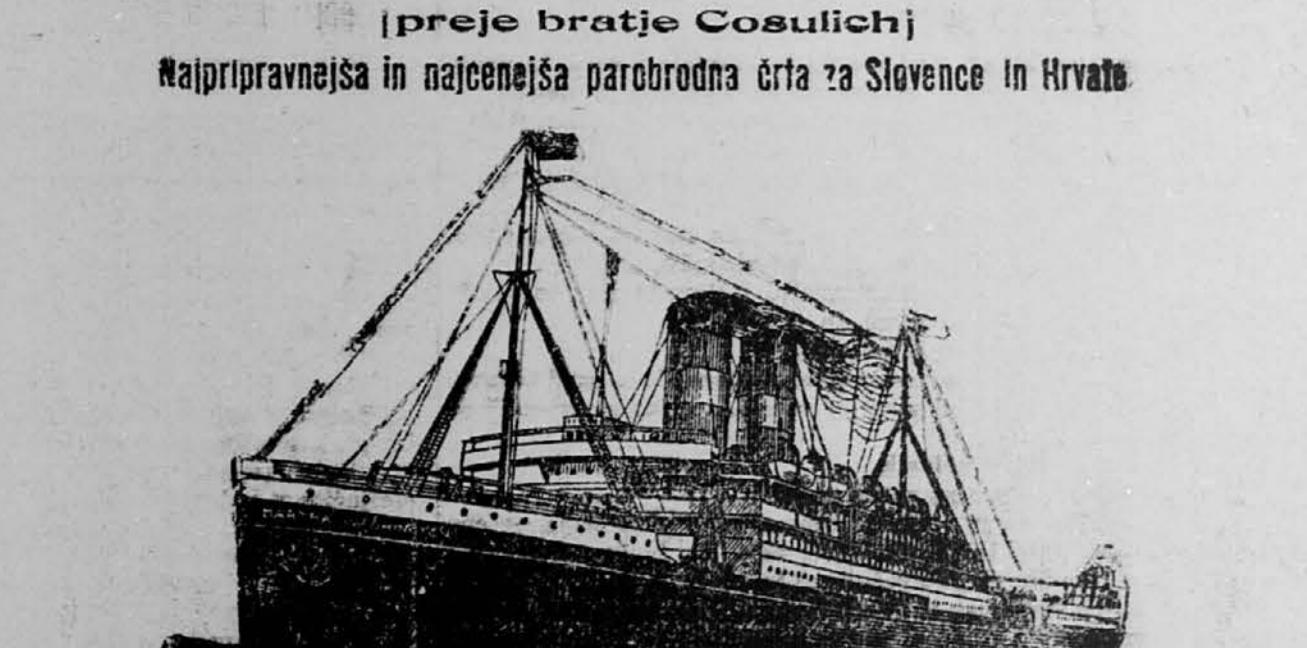
Gornjo pijačo oglašujejo tudi razne druge trgovine, toda če želite res pravo in ne ponarejeno vino ali žganje, pišite po cenik na:

FRED KALINA,
409 Water St., Pittsburgh, Pa.

SLOVENCI IN SLOVENKE NAROCAJTE SE NA "GLAS RODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK.

Avstro-Amerikanska črta
preje bratje Cosulich.

Najpripravnja in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dve

TRSTA	\$35.00
LJUBLJANE	35.00
REKE	35.00
ZAGREBA	36.20
KARLOVCA	36.20

